

Лидер Српске напредне странке Александар Вучић изјавио је уочи превремених избора 16. марта да његова партија треба да добије најмање 50% гласова, иначе нећемо моћи да спроводимо реформе. Рекао је и учинио.

Напредна странка је добила на изборима скоро 50% гласова. Одавно нечег сличног није било у Србији. Уз велики број разних ситних странака које су добиле гласове бирача, уз постојање традиционалних парламентарних странака са стажем, које имају увек стабилан број присталица (на пример Демократска странка Србије), уз неуспешну економску и спољну политику претходног периода када је влада практично благословила независност Косова, резултат се чини нереалним.

Резултати избора 2014. године заиста су чудили. Бирачка активност је била ниска, нису могле да прођу петопроцентну границу многе традиционалне парламентарне странке. Демократе које су до недавно управљале Србијом сада представљају тужан приказ: унутрашње противречности и свађе расколиле су некада јаку владајућу странку. Реч је о реалној доминацији једне странке – СНС – у парламенту.

Медији активно разматрају насталу ситуацију. Српски листови писали су о потпуном тријумфу напредњака, о апсолутној победи или апсолутној власти Вучића. Један хрватски лист са своје стране је подвлачио: Завршила се предизборна фарса у Србији. Изузетно ниски одазив бирача показује да народ одбацује политику странака које планирају да спроводе реформе по рецепту ММФ. Управо у хрватским листовима може да се прочита како се у Србији на све стране користио административни ресурс, како су куповани гласови бирача или поклонима, или новчаним наградама од 3-3,5 хиљаде

динара. При томе се истиче да ако се израчуна број гласалих за СНС, узимајући број оних који су изашли на биралишта, испада да странку која стоји на челу подржава само четвртина становника земље.

Узроке подршке СНС аналитичари оцењују на разне начине. Једни их виде као протестно гласање против политике демократа који су били на власти од 2000. године. Други сматрају: народ се ипак нада да напредњаци могу да поправе стање у економији. Трећи пишу да је тако могао да гласа народ који је био у коми.

Данас је политичка сцена Србије врло скромна. Главна њена карактеристика је то што је формирана Скупштина у којој нема опозиције. У парламенту превладавају напредњаци. Социјалисте не треба рачунати у опозицију, пошто је њихов лидер одлично сарађивао са демократама и напредњацима у претходним сазивима Скупштине.

Тако је Скупштина 10. сазива (2014-2018) заиста уникална по одсуству разноврсности у саставу политичких странака. Александар Вучић сада концентрише у својим рукама законодавну и политичку власт. Апсолутна власт претпоставља знање, како решавати проблеме који стоје пред земљом, како изаћи из кризе, како стабилизovati спољну и унутрашњу политику, како наћи новац за решавање економских и социјалних задатака и како плаћати дугове. Апсолутна власт претпоставља и апсолутну одговорност. Шта да ради странка када нема с ким да дели одговорност? Предаја Косова заувек ће у историји бити везана за име социјалисте Ивице Дачића. Сада све тешкоће везане за односе са ЕУ, НАТО-ом и решавањем нерешивих економских и социјалних задатака, са балансом између Истока и Запада, са коначним одређењем статуса Косова обавезно ће бити повезане са именом главном напредњака Александра Вучића.

Како би постао политичар достојан овог тешког времена, Вучић треба да буде и висококвалификовани економиста, и финансиста који разуме нијансе, и професионални дипломата, и чак историчар, како би избегао грешке које су тако често правили претходни руководиоци Србије. Ипак, како је приметио један новинар, Вучић се до данас понаша као да је он опозиција, а против њега су се ујединиле мрачне снаге, које ометају реализацију његове историјске мисије. А задаци који стоје пред земљом заиста су историјски. Пре свега излазак из дубоке кризе, економска реформа и повећање животног стандарда становништва, очување територијалне целовитости земље. Вучић који је у последње две године заузимао важне дужности у влади, имао је могућност да покаже своје намере. Али за народ је била разрађена само пи-ар кампања борбе против корупције. При томе странка коју он води није разрадила ни објавила јасан програм за економски опоравак земље. Тек сада Вучић стално понавља да се такав програм

даноноћно разрађује и да ће нова влада бити њиме наоружана.

У таквој ситуацији једноличност и одсуство опозиције у Скупштини, што је гаранција здравог политичког живота државе, може да одигра злу шалу с лидером који је увек тежио апсолутној власти. Данас је сва опозиција ванпарламентарна. Недостајало јој је мудрости да се уједини уочи избора. Покушај формирања опозиционе коалиције је постојао, то су предлагале Двери. Али многим политичарима недостајало је досетљивости, и то их је лишило могућности да данас учествују у парламентарној делатности. То, као и тешкоће и грешке спровођења унутрашње и спољне политике, обавезно ће подстаћи опозицију да се уједини. Рад на стварању и јачању коалиције ће бити настављен. И кад већ нема другу могућност, она ће изаћи на улице. Тако да ће највероватније у Србији и даље јачати традиција спровођења ванредних избора.

(Глас Русије)